

Verslag rondetafelgesprek Arts in Health in het sociaal domein
30 Juni 2023, Tilburg

Gespreksverslag

Aan het rondetafelgesprek bij Kunstloc Brabant nemen kunstenaars, beleidsmakers, zorgprofessionals en onderzoekers deel, die zich allemaal inzetten voor het bevorderen van *arts in health* in het sociale domein. De gesprekken bieden een perspectief op de ontwikkeling van *arts in health* als vakgebied in Nederland en leveren input voor de whitepaper 'Arts in Health in Nederland: agendabepaling'.

Henri Swinkels, directeur of Kunstloc Brabant: "Kunst en cultuur zijn alom aanwezig in onze omgeving; het is het water waar we in zwemmen. Hoe krijgen we het beter geïntegreerd in de gezondheidszorg?" Kunst als zorgmiddel en ziektepreventie in het sociale domein is inmiddels een belangrijk thema in de Nederlandse samenleving. Wat is er nodig om *arts in health* een erkend veld te laten worden?

Kunstenaars brengen een uniek inzicht en perspectief in de zorg. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het opleiden van kunstenaars. Curricula in kunstacademies zouden gezondheid en gezondheidszorg moeten presenteren als mogelijke werkvelden voor professionele kunstenaars, dit gebeurt in Nederland nog te weinig. Ook kan werken in de zorg een inspirerende en transformerende werking hebben op kunstenaars. Jan Staes van Fontys Hogeschool: "Werken in de zorg als kunstenaar kan echt een eye-opener zijn. Tot op de dag van vandaag ben ik beïnvloed door stages die ik als uitvoerend kunstenaar deed in het sociale domein."

Verslag rondetafelgesprek Arts in Health in het sociaal domein
30 Juni 2023, Tilburg

Hoe kunnen kunstinitiatieven structureel en duurzaam worden in ons zorgstelsel, in plaats van alleen kortlopende, eenmalige projecten? Ondersteuning van *arts in health* projecten in het sociale domein vereist een duurzaamheidsplan en inzet van gemeenten om die plannen te helpen uitvoeren. Johan Kolsteeg van de Rijksuniversiteit Groningen: "Subsidies zouden niet gegeven mogen worden als er geen implementatieplan is. Het borgen van projecten doe je namelijk niet in je eentje. En bovendien: de makers borgen niet, maar het systeem. We zouden toe moeten gaan naar een systeem waarbij het project geen geld krijgt als de gemeente geen geld vrijmaakt om de borging te ondersteunen."

De deelnemers zijn het er unaniem over eens dat kunst het welzijn ondersteunt en dat *arts in health* beter verankerd moet worden in de zorg en het onderwijs. Er is onderzoek nodig naar de uitvoering van projecten; het samenwerkingsproces tussen kunstenaars en zorgprofessionals; uitdagingen voor de borging van programma's. Heleen Volman van Corpo Maquina Society: "Kunst en wetenschap ondersteunen elkaar, beide willen ze effect creëren. Wetenschappers kunnen waardevolle feedback geven op processen, en cultuur is een essentieel onderdeel van de menselijke conditie. Juist in die co-creatie ligt de waarde."

Belangrijke punten die tijdens de discussie naar voren kwamen

1. In het onderzoek moet de praktijk leidend zijn, met meer aandacht voor het proces en de uitvoering van projecten en programma's.
2. Gezondheidszorg als werkveld voor kunstenaars zou in kunstopleidingen meer aandacht moeten krijgen.

Verslag rondetafelgesprek Arts in Health in het sociaal domein
30 Juni 2023, Tilburg

3. De fundamentele menselijke behoefte aan creativiteit en expressie kan een andere kijk op onderzoek naar gezondheidszorg en welzijn introduceren. Dit kan de overgang naar persoonsgerichte zorg ondersteunen.
4. Om het veld in Nederland te ontwikkelen, moeten kennis, expertise en communicatie over *arts in health* een centrale plek/platform hebben dat toegankelijk is voor iedereen.
5. Bij de planning voor *arts in health* activiteiten moet toegankelijkheid, participatie en empowerment aandacht krijgen, en rechtvaardigheid in het gezondheidsbeleid worden aangemoedigd.

